

Colònia Cal Riera o Cal Manent

Puig-reig

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Cal Riera, 08692-Puig-reig
Emplaçament km 77 de la carretera C.1411a

Coordenades:

Latitud: 41.93064
Longitud: 1.87977
UTM Est (X): 407124
UTM Nord (Y): 4642682

Classificació

Número de fitxa 08175 - 153
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular Historicista
Segle XIX-XX
Estat de conservació Regular
Protecció Inexistent
Número inventari si, IPA 3655
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: Varis propietaris

Fitxes associades:

[Fàbrica de Cal Riera](#)

[Resclosa i canal de Cal Riera](#)

[Torre de l'Amo de Cal Riera](#)

Autoria de la fitxa

Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero

Data de registre de la fitxa:

ds., 05/03/2011 - 01:00

Descripció

La colònia industrial de Cal Riera s'ubica en la zona central del terme de Puig-reig, és la segona colònia de sud a nord dins del municipi després de l'Ametlla de Merola. Com totes les colònies del terme, es situa al costat del riu Llobregat, aprofitant l'ús de l'aigua com a font d'energia per a la seva fàbrica tèxtil.

És una colònia de moderades dimensions distribuïda en dos nivells, al nivell inferior, al costat del riu i al sud de la colònia, l'edifici de la fàbrica, i al nivell superior, la part nord, la colònia obrera amb els edificis d'habitatges pels obrers, els edificis d'equipaments i serveis, l'església i la torre.

Observacions:

La Colònia de Cal Riera està regulada pel "Pla director urbanístic de les colònies industrials del Llobregat"; els plans directors urbanístics són un instrument de planejament urbanístic general definit a l'article 56 del Text Refós de la Llei d'urbanisme, aprovat pel Decret legislatiu 1/2005 de 26 de juliol. Els Plans directors urbanístics estableixen directrius, normes i recomanacions per l'ordenació urbanística del territori. Els plans estableixen determinacions que han de ser respectades per les actuacions de desenvolupament territorial, especialment pel planejament urbanístic general municipal, relatives al tractament del sòl no urbanitzable i protecció del patrimoni territorial, a les infraestructures de mobilitat i a l'ordenació dels assentaments i activitats econòmiques. Comprèn els municipis d'Avià, Balsareny, Berga, Casserres, Gaià, Gironella, Navàs, Olvan i Puig-reig. (EDICTE de 27 de juliol de 2007, sobre una resolució del conseller de Política Territorial i Obres Públiques referent a diversos municipis de les comarques del Bages i del Berguedà. (DOGC núm. 4940 publicat el 03/08/2007). PROJECTE D'URBANITZACIÓ DE LA UNITAT D'ACTUACIÓ UA3 DE LA COLÒNIA DE 'CAL RIERA' DEL MUNICIPI DE PUIG-REIG, que tenia per objecte el desenvolupament de les obres

d'urbanització de la Unitat d'Actuació UA3 prevista al PGOU del municipi de Puig-reig i que s'enclava en la Colònia de 'Cal Riera'. L'actuació que s'hi està duent a terme consisteix en renovar completament les infraestructures de la colònia i en dotar-la d'un centre cívic, que s'habilitarà a l'edifici de les antigues escoles. Les obres realitzades han estat possibles gràcies a un acord amb la propietat del 70% de la colònia, l'empresa Redaxsa.

Història

Els orígens de Cal Riera són comuns a moltes altres colònies de Catalunya situades al costat del riu Llobregat, Ter o Cardener: uns industrials emprenedors que compraren un vell molí fariner, i les terres del seu voltant, per instal·lar-hi una fàbrica tèxtil que aprofités l'aigua del riu com a font d'energia. En el cas d'aquesta colònia, l'impulsora fou la societat Manent, Massana, Vilaseca i Llibre -formada per diferents industrials tèxtils-, que adquirí la finca de la Casa Gran de Cal Riera, construï la fàbrica i sol·licità el permís d'utilització d'aigües industrials.

La fàbrica ja funcionava l'any 1895 i l'any 1905 ja trobem documentada l'existència d'habitatges per als obrers i la presència de la torre de l'amo. La colònia també disposà d'altres serveis, equipaments i edificis que caracteritzen el model de colònia industrial com la botiga, el cafè, l'església o l'escola, però Cal Riera sempre fou una colònia de tamany modest, i més encara si la comparem amb Cal Rosal o l'Ametlla de Merola.

Dels anys posteriors a la Guerra Civil de 1936-1939 és destacable que Cal Riera esdevingué, sobretot durant els anys cinquanta i seixanta, una de les colònies del Berguedà on arribaren més treballadors vinguts de diferents punts d'Espanya, especialment d'Andalusia, Extremadura, Múrcia o Castella. Cal Riera tancà portes durant la dècada dels setanta. Amb el tancament de la fàbrica, els serveis de la colònia deixaren de

funcionar i la majoria dels treballadors anaren a viure a d'altres llocs, especialment a Navàs (Bages).

Bibliografia

SERRA, R. Cal Riera, Parc Fluvial del Llobregat, sd.

CLOTET, D. I SERRA, R. "Els pisos", a Histories del riu. El llegat de les olònies, Regio7, 2005, p.59-60

TEIXIDOR, E. I SERRA, R. (2010). Vida de colònia. Les colònies tèxtils a Catalunya, Angle Ed.

VV.AA. (1994). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

CABANA, Francesc (2006): La saga dels cotoners catalans, Barna, Ed. Proa

VV.AA. (2010). Colònies Industrials, Catàleg de l'Exposició Colònies Industrials, Museu d'Història de Catalunya/ Col·legi de Periodistes de Catalunya, Barcelona

